



GUIA DOCENT

ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN PERSONES GRANS EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

Coordinació: Ramona Ribes

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	Acció socioeducativa en persones grans en situació de dependència
Codi	100932
Semestre d'impartició	primer
Caràcter	optativa
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Ramona Ribes
Horari de tutoria/lloc	L'horari de les tutories es concretarà a l'inici de les classes despatx 2.30
Departament/s	Pedagogia i Psicologia
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	català
Grau/Màster	grau en educació social
Horari de tutoria/lloc	L'horari de les tutories es concretarà a l'inici de les classes despatx 2.30
Adreça electrònica professor/a (s/es)	r.ribes@pip.udl.cat

Ramona Ribes

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Comprendre el fenomen de l'envelliment humà i la pèrdua d'autonomia funcional des d'una mirada socioeducativa: representacions socials, del model de la dependència al model de l'autonomia i la dignitat de la persona.
2. Integrar les principals teories explicatives del procés d'envelliment humà i la pèrdua d'autonomia: models de discapacitat, mecanismes de regulació de les pèrdues, resiliència i teories del cicle vital.
3. Conèixer els serveis socials dirigits a les persones grans en situació de dependència: residències, centres de dia i atenció a domicili.
4. Analitzar les funcions de l'educador/a social en l'àmbit de les persones grans en situació de dependència.
5. Avaluat les diferents àrees de capacitats per a la planificació de l'acció socioeducativa.
6. Dissenyar plans personalitzats de suport des de l'enfoc centrat en la persona, les seves potencialitats i la seva història de vida.
7. Especificar les característiques del vincle en la pràctica socioeducativa amb persones grans en situació de dependència i les seves famílies: del "fer-se càrrec" a l'acompanyament.

Competències

1. Capacitat per comprendre el fenomen de l'envelliment humà i la pèrdua d'autonomia funcional des d'una mirada socioeducativa: representacions socials, del model de la dependència al model de l'autonomia i la dignitat de la persona.
2. Habilitat per integrar les principals teories explicatives del procés d'envelliment humà i la pèrdua d'autonomia: models de discapacitat, mecanismes de regulació de les pèrdues, resiliència i teories del cicle vital.
3. Capacitat per ubicar la figura de l'educador/a social en els serveis socials dirigits a les persones grans en situació de dependència: residències, centres de dia i atenció a domicili.
4. Habilitat per avaluar les diferents àrees de capacitats per a la planificació de l'acció socioeducativa.
5. Habilitat per dissenyar plans personalitzats de suport des de l'enfoc centrat en la persona, les seves potencialitats i la seva història de vida.
6. Capacitat per analitzar i desenvolupar les característiques del vincle en la pràctica socioeducativa amb persones grans en situació de dependència i les seves famílies

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. El procés d'envelliment que comporta situacions de dependència i la seva repercussió física, cognitiva, emocional i social: fragilitat, caigudes i immobilitat, aïllament social, autonegligència, depressió, deteriorament cognitiu, entre altres.
2. Malalties neurodegeneratives associades a l'envelliment: les demències i el Parkinson.
3. La doble dependència: persones amb discapacitat intel·lectual majors de 45 anys.
4. Perfil, rol, funcions i identitat professional de l'educador/a social en l'àmbit de les persones grans en situació de dependència.
5. Principis d'acció socioeducativa en persones grans en situació de dependència i les seves famílies: benestar i qualitat de vida, participació i comunitat, acompanyament, pèrdues, identitat i resiliència, el suport a partir de les potencialitats de la persona, autonomia i dignitat.
6. La valoració geriàtrica integral. Escales de valoració i planificació dels plans personalitzats de suport. Estratègies d'acció socioeducativa en la persona gran: històries de vida i integritat respecte a la vida viscuda.
7. El suport a la família de les persones grans en situació de dependència: la dinamització de grups de cuidadors informals.
8. La llei de Promoció de l'Autonomia Personal i l'Atenció a les persones en situació de Dependència (LAPAD) i la cartera de serveis socials per a les persones grans en situació de dependència i les seves famílies: residències, centres de dia, serveis socio-sanitaris i l'atenció al propi domicili
9. L'acompanyament socioeducatiu a la persona gran i la seva família: del "fer-se càrrec" a acompanyar en el treball d'envellir i la disposició a l'intercanvi.

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de la matèria es realitzarà a través de diferents tipologies d'activitats:

- Classes teòric presencials
- Classes pràctiques i/o seminaris
- Elaboració de treballs individuals i/o en grup
- Tutories individuals i/o en grup
- Lectura i anàlisi de documents
- Visites a centres residencials i associacions

Pla de desenvolupament de l'assignatura

set	act	temps de treball	
		presencial	no presencial
1	tema 1	4	6
2	tema 2	4	6
3		4	6
4	tema 3	4	6
5		4	6
6	tema 4	4	6
7	tema 5	4	6
8		4	6
9	tema 6	4	6
10		4	6
11	tema 7	4	6
12		4	6
13	tema8	4	6
14		4	6
15	tema 9	4	6
16	avaluacio		

Sistema d'avaluació

L'avaluació de la matèria consta de tres evidències:

1. Anàlisi d'una història de vida a una persona gran en situació de dependència (30%)
2. Elaboració d'un pla personalitzat de suport (PPA) (30%)
3. Recull de les pràctiques de classe (40%)

L'avaluació continuada d'aquestes evidències inclou entregues parcials de les evidències.

Per fer la mitjana ponderada de la nota de les tres evidències, cal superar cadascuna amb un mínim de 4.

Per aprovar la matèria, la nota mínima és un 5.

Els criteris d'avaluació de cada evidència i les dates d'entrega es donaran a l'inici de la matèria.

Bibliografia i recursos d'informació

Aguado, A. L.; Martínez, B. A.; González, M. G.; Rodríguez, C. R. (2008). Escala de calidad de vida (ECV) para personas con discapacidad que envejecen. *Intervención Psicosocial*, núm.

17(2), p. 153-167.

Aguado, A. L.; Salcedo, M. A. (2008). Envejecimiento y discapacidad: dependencia, calidad de vida y necesidades percibidas [en línia]. Departamento de Psicología de la Universidad de

Oviedo. http://www.sindromedown.net/adjuntos/cNoticias/12_1_aguadoy_0.pdf [Consulta: 2 juliol 2014]

Comité d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya (2013). Recomanacions sobre el desenvolupament dels drets i deures de les persones grans en entorns residencials (en línia). Departament de Benestar social i Família.

<http://www20.gencat.cat/docs/dixit/Home/04Recursos/08Etica%20aplicada%20als%20Serveis%20Socials/01Comite%20d%20Etica/2.%20Recomanacions%20drets%20i%20deures%20GC> (consulta : 3 juliol 2014)

Mañós.Q.(2013). *Atenció i suport social: el camí de la intervenció a l'acompanyament*. Barcelona: UOC

Pérez Salanova, M. i Rodríguez, P. (2010). *Ètica en els serveis socials: persones grans i centres residencials*. Col. Papers d'Acció Social, núm 14. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Sánchez Ordóñez, R. (coord) (2009). *Psicología y dependencia: de la ley a la intervención psicosocial*. Col. Bibliotheca Salmanticensis. Estudios, núm 322. Salamanca: publicaciones Universidad Pontificia Salamanca

Hilarión, P. (coord). (2010). *Indicadors de qualitat: serveis residencials assistits per a gent gran*. Col.lecció indicadors, núm 7. Barcelona: Generalitat de Catalunya: Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Pérez Salanova, M., Puijalón, B., Vila, J. i Broggi, M. (2009). *Autonomia y dependencia en la vejez*. Col. Cuadernos de la Fundació Víctor Grífols i Lucas. núm. 16. Barcelona: Fundació Víctor Grífols i Lucas.

Fundació La Caixa (2013). Els maltractaments a les persones grans: guia per la detecció i per a l'acció (en línia).

http://www20.gencat.cat/docs/bsf/03Ambits%20tematics/04Gentgran/Maltractaments_persones_grans/documents/Guia_per_accio_deteccio.pdf (consulta 5 de juliol 2014)

Young, T. Manthorp, C. i Howells, D. (2010). *Comunicació i demència. Noves perspectives , Nous enfocaments*. Col.lecció Comunicació i Societat. Barcelona: editorial UOC